

KLASA: UP/I-344-01/20-03/01

URBROJ: 376-05-1-20-8

Zagreb, 8. srpnja 2020.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13,71/14 i 72/17), u postupku analize tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 8. srpnja 2020. donosi

ODLUKU

- I. Utvrđuje se da je mjerodavno tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa – nekonkurentne relacije, podložno prethodnoj regulaciji, jer su istodobno zadovoljena sva tri mjerila iz članka 53. stavka 2. ZEK-a.
- II. Trgovačko društvo Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21, određuje se operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa – nekonkurentne relacije.
- III. Trgovačkom društvu iz točke II. ove odluke određuju se sljedeće regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti, obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva i obveza računovodstvenog razdvajanja.
- IV. Način, uvjeti i rokovi provođenja regulatornih obveza iz točke III. ove odluke propisani su dokumentom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti „*Tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa*“ koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke, a trgovačko društvo iz točke II. ove odluke obvezno je u potpunosti izvršavati sve određene mu regulatorne obveze.
- V. Ukidaju se regulatorne obveze koje su trgovačkom društvu iz točke II. ove odluke određene odlukom o „*Analizi tržišta veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji*“ (KLASA: UP/I-344-01/14-03/11; URBROJ: 376-11-15-16 od 29. srpnja 2015.)
- VI. Utvrđuje se da mjerodavno tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa – konkurentne relacije nije podložno prethodnoj regulaciji jer nisu istodobno zadovoljena sva tri mjerila iz članka 53. stavka 2. ZEK-a.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) pokrenula je, u skladu s člankom 53. stavkom 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) postupak utvrđivanja mjerodavnog tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa, po službenoj dužnosti.

Vijeće HAKOM-a je 10. veljače 2020. donijelo prijedlog odluke o kojem je HAKOM proveo javnu raspravu od 11. veljače 2020. do 11. ožujka 2020 tijekom koje su komentare dostavili HT i A1 Hrvatska d.o.o. Izvan roka javne rasprave zaprimljeni su komentari operatora Tele2 d.o.o. te isti nisu uzeti u razmatranje. Odgovori HAKOM-a na komentare operatora zaprimljene u javnoj raspravi sadržani su u Privitku 5 dokumenta „*Tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa*“ (dalje: Dokument).

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) je 17. ožujka 2020. dostavila HAKOM-u mišljenje koje je isti zatražio sukladno članku 54. stavku 5. ZEK-a u odnosu na prijedlog odluke koji je bio predmetom javne rasprave. U svom mišljenju AZTN je istaknuo da nema primjedbi na zaključke HAKOM-a koji se odnose na određivanje mjerodavnog tržišta i procjenu postojanja značajne tržišne snage operatora.

Sukladno članku 23. ZEK-a, prijedlog odluke je 15. svibnja 2020. dostavljen Europskoj komisiji (dalje: Komisija) na daljnje odgovarajuće postupanje. Nakon provedenog postupka, HAKOM je 12. lipnja 2020. zaprimio odluku Komisije u skladu s člankom 7. stavkom 3. Okvirne direktive 2002/21/EZ. u kojoj je Komisija iznijela svoje primjedbe. Komisija u svojoj odluci preporuča HAKOM-u da prati promjene na tržištu te da u sljedećoj analizi razmotri preispitivanje odabranih kriterija za segmentaciju relacija, pri čemu bi HAKOM trebao razmotriti uvrštavanje dinamičnih elemenata ili elemenata ponašanja, kao što su regionalno određivanje cijena ili rabati, promjena pružatelja usluga itd.

Zaključci HAKOM-a u postupku analize ovog mjerodavnog tržišta dani su u nastavku.

S obzirom na to da predmetno tržište nije definirano Preporukom Europske komisije o mjerodavnim tržištima iz članka 52. stavka 4. ZEK-a, HAKOM je proveo test tri mjerila temeljem članka 53. stavka 2. ZEK-a. Naime, HAKOM može odlukom utvrditi da su i druga mjerodavna tržišta podložna prethodnoj regulaciji ako su na tim tržištima istodobno zadovoljena sljedeća tri mjerila:

1. prisutnost visokih i trajnih zapreka za ulazak na tržište, strukturne, pravne ili regulatorne prirode;
2. struktura tržišta koja ne teži razvoju djelotvornoga tržišnog natjecanja unutar odgovarajućega vremenskog okvira;
3. primjena mjerodavnih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja sama po sebi ne omogućuje na odgovarajući način uklanjanje nedostataka na tržištu.

U slučaju kada su kumulativno zadovoljena sva tri mjerila, HAKOM je sukladno članku 52. stavku 1. ZEK-a u mogućnosti provesti postupak analize kojom se utvrđuje razina tržišnog natjecanja, odnosno utvrđuje se postoje li na navedenom mjerodavnom tržištu operatori sa značajnom tržišnom snagom.

U postupku određivanja mjerodavnog tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa, HAKOM je, sukladno članku 54. stavku 3. ZEK-a, odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju mjerodavnog tržišta.

Temeljem provedene analize, HAKOM je zaključio da mjerodavno tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata obuhvaća uslugu veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa putem Ethernet, xWDM prijenosne tehnologije i tradicionalne digitalne vodove, u dijelu koji se odnosi na prijenosni segment, bez obzira na prijenosni kapacitet i prijenosni medij. Čvorovi, odnosno krajnje točke vodova koji pripadaju prijenosnim segmentima se nalaze unutar područja RH.

Isto tako, HAKOM je zaključio kako u dimenziju usluga mjerodavnog tržišta ulaze i usluge visokokvalitetnog pristupa koje operatori pružaju za vlastite potrebe kao i usluga najma svjetlovodne niti bez prijenosne opreme.

HAKOM je u ovoj analizi proveo zemljopisnu podjelu (segmentaciju) tržišta na *tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - konkurentne relacije* i *tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - nekonkurentne relacije*.

Za određivanje vodova prijenosnih segmenata koji pripadaju *tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - konkurentne relacije*, HAKOM je primijenio iste kriterije kao u prošloj analizi tržišta iz 2015., vodeći računa o primjedbama Europske komisije zaprimljene tijekom navedenog postupka. Dakle, uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

1. u naselju postoje čvorovi (najviše razine agregacijske mreže ili jezgrene mreže) barem dva operatora koja nisu HT ili povezano društvo HT-a,
2. za povezivanje čvorova vlastite mreže iz točke 1. operatori su prema tim naseljima uspostavili vlastite vodove ili mogu koristiti vodove operatora koji nije HT ili povezano društvo HT-a,

HAKOM je odredio naselja prema kojima su uspostavljeni vodovi prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa koji pripadaju *tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - konkurentne relacije*. Popis tako određenih naselja nalazi se u Privitku 2 Dokumenta.

Sve ostale relacije između svih drugih naselja koja nisu navedena u Privitku 2 Dokumenta, a u kojima se nalaze (ili bi se mogli u budućnosti nalaziti) čvorovi najviše razine agregacijske mreže i/ili jezgrene mreže tj. na kojima se nalaze vodovi koji pripadaju prijenosnim segmentima usluga visokokvalitetnog pristupa pripadaju *tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - nekonkurentne relacije*.

Nakon što je odredio mjerodavno tržište, HAKOM je, proveo test tri mjerila za tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - nekonkurentne relacije te je zaključio da su istodobno zadovoljena sva tri mjerila. Slijedom navedenog, HAKOM je utvrdio kao u točki I. izreke ove odluke.

Nastavno na zaključke testa tri mjerila, HAKOM je na mjerodavnom *tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova – nekonkurentne relacije* primijenio postupak analize iz članka 52. stavka 1. ZEK-a kojom se utvrđuje razina tržišnog natjecanja, odnosno utvrđuje se postoje li na navedenom mjerodavnom tržištu operatori sa značajnom tržišnom snagom.

Na temelju određenih mjerila iz članka 55. stavka 3. ZEK-a, HAKOM je odredio HT operatorom sa značajnom tržišnom snagom na *tržištu veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji – nekonkurentne relacije*.

Nastavno na navedeno, na temelju prepreka razvoju tržišnog natjecanja koje se mogu pojaviti na mjerodavnom tržištu, HAKOM je HT-u odredio sljedeće regulatorne obveze:

- obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže (članak 61. ZEK-a),
- obveza nediskriminacije (članak 59. ZEK-a),
- obveza transparentnosti uz obvezu objave standardne ponude (članak 58. ZEK-a),
- obvezu nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva (članak 62. ZEK-a) i
- obvezu računovodstvenog razdvajanja (članak 60. ZEK-a).

HT je obvezan izvršavati sve regulatorne obveze na način, pod uvjetima i u rokovima kako je to propisano u Dokumentu koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke. Slijedom navedenog, HAKOM je odlučio kao u točki IV. izreke ove odluke.

Regulatorne obveze koje su HT-u određene odlukom o analizi tržišta veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji (KLASA: UP/I-344-01/14-03/11; URBROJ: 376-11-15-16 od 29. srpnja 2015.) se ukidaju, pa je slijedom toga odlučeno kao u točki V. izreke ove odluke.

Istodobno, HAKOM je, proveo test tri mjerila za *tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - konkurentne relacije* te je zaključio da nisu istodobno zadovoljena sva tri mjerila. Slijedom navedenog, HAKOM je utvrdio kao u točki VI. izreke ove odluke.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3. i članaka 52.-56., i 58.-62. ZEK-a odlučio kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od primitka odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 - UP – osobna dostava
2. A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, Vrtni put 1 - UP – osobna dostava
3. U spis